

Фондация „Международна социална служба-България“

В подкрепа на децата и семействата в България и извън граница

Доклад за дейността за 2018 година

Адрес на управление:
ул. „Поп Харитон“ № 5, ет.1, офис 2,
5000 Велико Търново
Телефон / Факс + 359 62 600 038
e-mail: mss-iss@iss-bg.org

Работа по случаи с международен елемент:
бул. „Дондуков“ № 5, вх.В, ет.4, ап.14
1000 София
Телефон + 359 2 9888 624
Факс + 359 2 983 39 34
e-mail: miglena_bald@yahoo.com

web: iss-bg.org

Ние сме българска неправителствена организация, създадена през 2002 г.

Ние вярваме, че най-благоприятната среда за развитие на детето е семейната.

Нашата мисия е:

- Да оказваме подкрепа на деца и младежи в риск и техните семейства за предотвратяване на разделянето на детето от семейството и създаване на оптимални условия за неговото отглеждане и развитие;
- Да се грижим за деца и младежи, настанени в алтернативна формална форма на грижа от резидентен тип, като нашата работа е центрирана върху детето, определена е от знанията за преживяната от децата травма и е базирана на теориите за привързаността. Ние се стремим да проявяваме в ежедневието положително отношение към децата и младежите, всички цели и дейности да отговарят на техните индивидуални потребности и да се опират върху силните им страни и ресурси. Наша отговорност е да осигурим среда за живот, която е здравословна, терапевтична и която не съди, в която може да се случи промяната. Уникалността на всяко дете и младеж е призната и ценена;
- Да съдействаме на български и чужди физически и юридически лица, основно съдилища и социални служби, в работа по случаи с международен елемент

Съдържание	стр.
За 2018 година говори изпълнителният директор	3
Проекти в процес на реализация	5
Услуги за подкрепа деца/младежи в риск и техните семейства, управлявани от МСС-България на базата на договори със съответните общини	7
Цифрите говорят	8
Добри практики, развити през 2018 г.	9
Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите	19
Деца и семейства в трансгранична ситуация	20
Източници и обем на финансиране за 2018 година	25
Донори на организацията за 2018 година	26

За 2018 година говори изпълнителният директор:

Уважаеми колеги и партньори,

Основният фокус на нашата работа през 2018 година беше запазване на качеството на предоставяните услуги за деца и семейства, въпреки различните предизвикателства, пред които бе изправен екипът на фондацията.

Тези предизвикателства най-вече възникваха при управление на услугите от резидентен тип – четирите центъра за настаняване от семеен тип за деца (ЦНСТ) без увреждания в общините Смолян, Търговище и Плевен, както и в Центъра за деца и младежи с увреждания в Смолян. Най-големи трудности в работата създаваха тежестта на персонала, особено в ЦНСТ за деца с увреждания в Смолян, справянето с агресивното поведение на някои от децата и младежите, липсата на своевременна подкрепа от страна на някои институции на местно ниво за решаване на възникналите проблеми.

Въпреки тези трудности, през 2018 г. екипите на четирите ЦНСТ за деца без увреждания успешно прилагаха в ежедневната си практика въведения през 2016 г. модел на „терапевтична“ резидентна грижа. Резултатите показват, че екипите успяват да разпознават поведението на децата в различни емоционални състояния, стремят се да идентифицират чувството и потребността, които стоят зад конкретното поведение на всяко дете. За да намерят най-добрия индивидуален подход към всяко дете, екипите се базират на получените през последните три години знания за привързаността и травмата, с които вече могат и да си обяснят поведението на децата. Предложените им през годината техники за управление на чувствата по ефективен начин им помагат не само във работата с децата, но и в управлението на собствените емоции.

Непрекъснатият анализ на нашата работа, както по отношение на постигнатите успехи, така и във връзка с допуснатите грешки, ни даде много материал за учене. Уроците, които научихме и които препотвърдиха нашите знания за резидентна грижа са: ключовата роля на екипа (знания, умения и лични качества) за полагане на качествена грижа и осигуряване на позитивни и „терапевтични“ взаимоотношения с децата и младежите; ролята на общността (училища, здравна грижа, средата в квартала, съседи и т.н) за постигане целите на грижата; качеството на партньорството между НПО, доставчик на услугите и общината, възложител; най-полезната обратна връзка за нашата работа е мнението на децата и младежите, за които се грижим и което сме търсили активно.

Тези наши знания и практика представихме на 13 ноември, в рамките на проведения по наша инициатива и в сътрудничество с още 5 НПО, доставчици на резидентни услуги за деца с и без увреждания – „Сийдър“, „Конкордия“, „Дете и пространство“, „Еквибилбриум“ и „SOS Детски селища-България“ семинар на тема: „Модели/педагогически концепции на резидентна грижа, които се прилагат в ЦНСТ за деца с и без увреждания, управлявани от НПО.“ Семинарът бе включен в

Националната кампания на ОПРЧР „Мисията е възможна“ в подкрепа на деинституционализацията на грижите за деца в България. В семинара взеха участие над 50 професионалисти, представители на МТСП, ДАЗД, АСП, НСОРБ, общини на територията, на които се намират ЦНСТ, управлявани от НПО, неправителствени организации от Коалиция „Детство 2025“ и НМД, както и управители на ЦНСТ за деца с и без увреждания.

На 20 ноември отбелязахме 10 годишнината от създаването на Центъра за обществена подкрепа в община В.Търново, който ние управляваме успешно вече 9 години и в създаването на който организацията играеше активна роля. Този успех се дължи в голяма степен на ефективното ни партньорство с община В.Търново и системата за закрила на детето на местно ниво.

През 2018 година за първи път се наблюдаваше слабо намаляване на общия брой искания за съдействие отправени към МСС – България, като член на мрежата на Международна социална служба. През тази година има регистрирани 88 нови искания, за разлика от предходната 2017 година, когато те са били 93. Независимо от това се наблюдава увеличаване на относителния дял (75%) на исканията за съдействие, отправени от българските съдилища (първоинстанционни и въззивни) по висящи съдебни производства, за предоставяне на социални доклади от чужбина чрез мрежата на Международна социална служба. През 2017 г- те са съставлявали 61% от новопостъпилите искания.

МСС-България продължи активно да участва в работната група към МТСП за разработване на новия Закон за социалните услуги, като взе участие в т.нар. малка работна група при разработване на конкретните текстове на закона; в Столична община за разработване на отделни части на Споразумението между общината и гражданските организации за постигане на социална закрила и включване чрез социални услуги; в поредица от срещи и дискусии на Национална мрежа за децата и на Коалиция „Детство 2025“, на които сме член, за решаване на възникващи проблеми, свързани с различни аспекти от правата на децата или развитието на процеса на деинституционализация. Вярвам, че сме били полезен и търсен партньор!

Д-р Събина Събева, дм

Проекти в процес на реализация

„За реална промяна в живота на децата, отглеждани в алтернативни форми на грижа, като резултат от процеса на деинституционализация в България“

Финансира се от фондация "Медикор", Лихтенщайн в размер на 200 000 лв.

Период на изпълнение: 1 март 2016 – 28 февруари 2018 г. Срокът на изпълнение бе удължен до 31 март 2018 г.

Основна цел: Да се подобри качеството на грижа за децата, настанени в Центровете за настаняване от семеен тип и под приемна грижа, като резултат от процеса на деинституционализация в България

Специфични цели:

I. Повишаване на професионалната компетентност на лицата, полагащи грижи за децата, чрез предоставяне на регулярна професионална подкрепа, методично консултиране и продължаващо обучение.

II. Разработване и въвеждане в практиката на нов модел „терапевтична“ резидентна грижа, основаваща се на научните знания за важноста на грижата, която отчита индивидуалните потребности на децата, взаимоотношенията/привързаността деца-възрастни, както и травмата, преживяна от децата.

III. Предоставяне на информация, споделяне и разпространение на резултатите от въвеждането и прилагането на „терапевтичен“ модел резидентна грижа.

Бенефициенти:

1. Около 230 лица, полагащи грижа в алтернативни форми на грижа за деца:
 - Около 197 в 15 ЦНСТ
 - Около 40 приемни родители
2. Около 270 деца и младежи, настанени в алтернативни форми на грижа
 - 233 деца и младежи, настанени в 19 ЦНСТ в общините В.Търново, Търговище, Плевен, Смолян и Севлиево. 95 от тях са деца с увреждания.
 - 30-40 деца под приемна грижа, в общините, където МСС-България управлява Центрове за обществена подкрепа- В.Търново, Търговище, Плевен и Смолян.

Европейска платформа за достъп до лични и семейни права

Финансира се от Европейската комисия в размер на 283 912 EUR

Период на изпълнение: 24 месеца, от октомври 2017-септември 2019 г.

Водеща организация: Femmes Informations Juridiques Internationales

Партньори по проекта: МСС-България, Rhone Alpes, Universite Jean Moulin Lyon III, Universita Degli Studi Di Verona, Universite De Liege, Association pour le droit des

etrangers и Deutsches Institut Fur Jugendhilfeund Familienrecht Ev.

Основна цел: Да се насърчи координацията и сътрудничеството между различните актьори в Европа за оказване на подкрепа на всеки, който среща трудности по семейни въпроси с международно измерение.

Очаквани резултати: Създадена е онлайн платформа, която улеснява международното сътрудничество на европейско ниво. Платформата допринася за подобряване на ефективния достъп до правосъдие, промотира обучения на професионалисти, повишава чувствителността на ползвателите по въпроси, свързани с техните права и насърчава обмяната на опит и знания между въввлечените актьори.

**Услуги за подкрепа на деца /младежи в риск и техните семейства,
управлявани от МСС-България на базата на договори със съответните
общини**

Консултативни услуги				
Община	Услуга/Комплекс за деца и семейства	Капацитет средномесечно	Брой случаи през 2018 г.	Обхванати лица по случаите
Велико Търново	Център за обществена подкрепа	75	180	340
	Център за социална рехабилитация и интеграция	40	66	94
Търговище	Център за обществена подкрепа в КСУДС	66	207	615
	Център за социална рехабилитация и интеграция в КСУДС	25	81	90
Севлиево	Център за обществена подкрепа в КСУДС	40	135	170
	Дневен център за деца и младежи с увреждания в КСУДС	24	33	40
София	Дневен център за деца и младежи с увреждания „Слънчоглед“	35	46	52
Смолян	Център за обществена подкрепа в КСУДС	40	122	165
Котел	Център за работа с деца на улицата	25	150	186
	Общо	370	1020	1752
Резидентни услуги				
Община	Услуга/Комплекс за деца и семейства	Капацитет средномесечно	Брой случаи през 2018	
Търговище	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания в КСУДС	10	10	
Смолян	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания на възраст 3-12 г.	12	11	
	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания на възраст 13-18 г.в КСУДС (до 31 май 2018 г)	12	12	
	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания на възраст 13-18 г.в КСУДС (от 1 април 2018 г.)	12	11	
	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (до 31 март 2018 г.)	14	8	
	Общо	60	52	
В.Търново	Наблюдавано жилище	4	6	
Севлиево	Наблюдавано жилище в КСУДС	4	5	
Смолян	Наблюдавано жилище в КСУДС	4	2	
	Общо	12	13	

Цифрите говорят

1020 деца и младежи в риск и 817

родители и членове на разширените семейства са получили подкрепа в консултативните услуги, управлявани от МСС-България (Фиг.1)

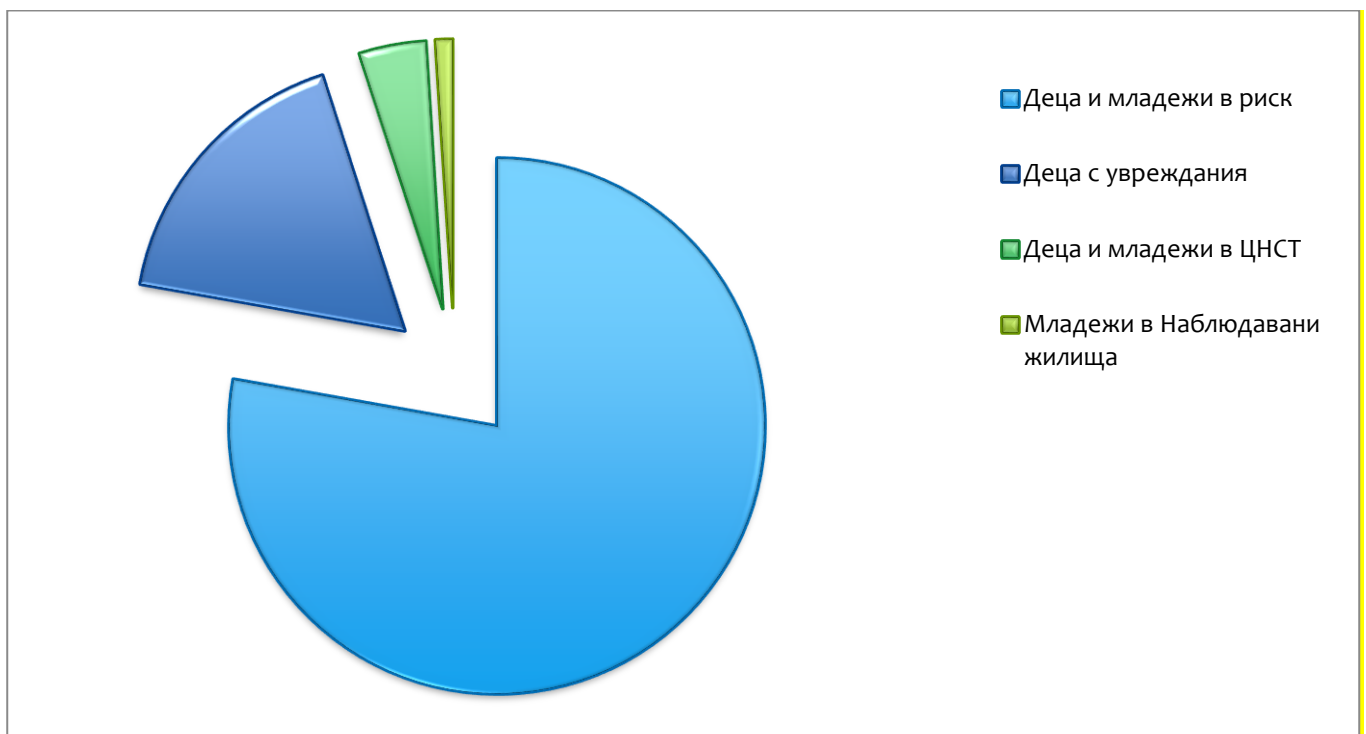
От тях:

226 деца с увреждания са получили услуги в Дневните центрове за деца с увреждания и Центровете за социална рехабилитация и интеграция

52 деца и младежи са получили грижа в Центровете за настаняване от семеен тип

13 младежи над 18 години, напуснали резидентни услуги, са получили подкрепа по пътя на тяхната самостоятелност с оглед успешна социална интеграция и професионална реализация.

Фигура 1.

Добри практики, развити през 2018 г.

Услуги за деца с увреждания и техните семейства

Дневен център за деца и възрастни с увреждания „Слънчоглед“, София- Търсим непрекъснато мнението на родителите за качеството на нашата работа с децата им и взаимодействието ни с тях!

През м. септември 2018г. за трета поредна година бе проведено анкетно проучване на мнението на родителите относно качеството на предоставяните услуги и грижата, която децата и младежите получават в ДЦ. Новото в инструментариума на проучването през 2018 г. е, че бяха използвани два различни въпросника. Въпросникът за родителите на деца, постъпили през 2018 г. и на деца, посещаващи ДЦДУ от 2-3 години бе същият, използван през 2016 и 2017 г., като за децата, ползващи услугата от 2 до 3 год. са добавени още два въпроса „Считате ли, че през 2018 г. персоналят успява да поддържа постигнатото през миналата година“ и „Бихте ли препоръчали ДЦ на други родители“. За родителите на деца, които посещават услугата над 3 години е разработен нов въпросник, който дава възможност за по-детайлна оценка на качеството на услугите.

Получена е обратна връзка от 28 човека /около 90% от всички родители/. Всички са се отнесли с голямо внимание към попълването на въпросника, като не са се ограничили с отговор на затворените въпроси, а са дали подробни становища в свободна форма.

Всички родители оценяват хигиенните условия, отношението на персонала и грижите за децата като много добри. („Впечатляващи, отлична хигиена и ред“, „Бих казала отлични, но няма такъв отговор.“, „Позитивно настроени, винаги отзивчиви.“). Положителна е оценката и за това, доколко екипът търси и се съобразява с мнението на родителите, информира ги за работата с детето и постигнатите резултати и им дава указания за работа вкъщи. „Винаги ме информират за извършената работа с моето дете от отделните специалисти.“

Всички родители считат, **че децата им са щастливи в ДЦ и че посещението на детето в ДЦДМУ допринася за развитието му.** („ Сутрин няма търпение да отиде, а след обяд не иска да се прибира; "Забелязвам напредък, който не бих могла сама да постигна".„Моите впечатления са отлични, освен че детето ми е щастливо там, има постоянен и добър прогрес; Там децата се чувстват като у дома си. Мнението на родителите, чиито деца посещават ДЦ от няколко години е, че постигнатото през предишни години се поддържа.

Всички биха препоръчали ДЦДМУ"Слънчоглед" на други родители, защото: „Много са внимателни и работят индивидуално с детето.; Заради всичко – хората, които работят там са мили и отзивчиви. Доволна съм, детето ходи с желание, а аз съм спокойна. Благодаря.; Това е единственият дневен център, в който децата се чувстват все едно са си в къщи;

На групата родители на деца, които посещават ДЦ от повече от 3 години /18 човека/, бяха зададени и други въпроси, акцентиращи върху качеството на услугата. Всички без изключение преценяват общата атмосфера в ДЦ като „приятелска и уютна, с фокус върху децата“. Всички анкетирани смятат, че различните специалисти и прилаганите методи и практики отчитат индивидуалните особености на децата.

Квалификацията на персонала е преценена като достатъчно висока от всички с изключение на един, който отговаря „не мога да преценя“. Преобладаващата част от родителите намират, че в ДЦ има достатъчно обучителни материали и играчки, а 3-ма не могат да преценят. Управлението на услугата от страна на ръководителя е оценено високо – 83% от родителите дават оценка 6 по шестобалната система за функциите му по отношение на организацията на работата и контактите с родителите.

Дневен център за деца с увреждания към Комплекса за социални услуги за деца и семейства- Севлиево – Ден на отворените врати!

На 9 октомври 2018 г. по повод Рождения ден на Дневния център за първи път бе проведен Ден на отворените врати.

За информиране на обществеността бе публикувана обява на електронната страница на община Севлиево. Покани бяха изпратени и до партньори и съмишленици. Центърът бе посетен от над 40 представители на общинска администрация, екипите на Общностен център за ранно детско развитие - Севлиево, Младежкия център, учители и съученици на децата, много граждани.

На посетителите беше предоставена информация за историята на създаването на центъра, за материалната база, целевата група потребители и осъществяваните дейности, като в две от помещенията на Центъра се прожектираха видеоматериали. Специалистите на Дневния център с удоволствие споделяха своя опит.

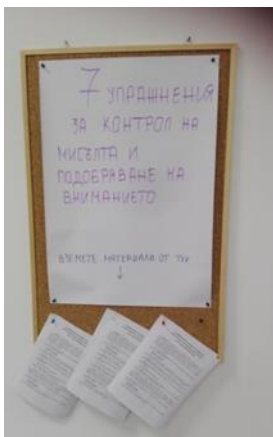
Гостите се потопиха в атмосферата на действащите ателиета за „Приложни дейности“, „Формиране и развитие на умения за живот“, „Музикотерапия“, като заедно с децата изработиха фигури от глина, оцветяваха керамични съдове. С най-голямо удоволствие над 15 съученици на децата с увреждания от 8-ми клас на училищата в града се включиха заедно с тях в приготвянето на вкусни гофрети, които след това заедно опитаха.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания- В.Търново – Работим активно с родителите на децата, получаващи подкрепа в Центъра!

В началото на 2018 г., след направен анализ на работата с родителите на децата, ползващи различни услуги в ЦСРИ, бе взето решение за развитие на подход и дейности, които да подкрепят родителите в процеса на родителстване и да ги включат като равностойни партньори в развиването на способностите на децата. Това става чрез:

- Включване на родителите още веднага, след изготвяне на оценката на потребностите на детето, в планираща среща за определяне на дейностите по подкрепа, които да залегнат в индивидуалния план на детето за предоставяне на услугите. На родителите е предоставяна възможност при прегледа на плана да заявят нови цели или да предлагат промени в целите в хода на тяхното изпълнение.
- Предоставяне на възможност на родителите да наблюдават индивидуалните сесии на специалистите с децата им през целия период на ползване на социалните услуги.
- Осигуряване на възможност на родителите, след предварителна договорка с даден специалист, да провеждат еднократни или последователни индивидуални консултации с него по заявен от тях проблем, свързан с процеса на родителстване.
- Поддържане на постоянна връзка с родителите и провеждане на кратки разговори с тях при посрещането на всяко дете в Центъра с оглед получаване на информация за общото състояние на детето, за нови или необичайни поведенчески или емоционални състояния, за промени в ежедневието му, за здравословното му състояние, за самостоятелно използване на усвоени знания и умения в други социални среди извън услугата и при изпращането му, след приключване на определените индивидуални консултации. След приключване на занятиято, специалистите споделят с родителите информация за протичането на индивидуалните консултации с детето, напредъка в отделните сфери на развитие, наблюдавани промени в общото му състояние по време на престоя в Центъра.
- При определени случаи и след съгласие и договорка с родителя, са предоставяни работни листи за домашни занимания, чрез които се постига удължаване на времеви период на обучителна ангажираност на децата, формиране на режим за обучение в семейната среда, интензивно развиване на когнитивни процеси и базови способности, стимулиране и подобряване на взаимоотношението "дете-родител". Предоставяните материали са подбирани и разработвани индивидуално за всяко дете, съобразено с неговите водещи интереси и способности.

През втората половина на годината в Центъра са поставени информационни табла, на които се окачват специализирани материали по ключови теми, свързани с отглеждането на децата и стимулирането на тяхното развитие. Чрез тях се търси индиректен начин за контакт с родителите и повишаване на техния родителски капацитет. Материалите съдържат адаптирана информация за разбиране на поведението и емоциите при деца, за развиване на умения за самостоятелност, определяне на правила в ежедневието, формиране на емпатия в отношенията, стимулиране на развитието на деца с повишена активност и т.н.

През годината целенасочено е насърчаван контактът и взаимодействието между самите родители на децата, ползващи социални услуги към ЦСРИ, с оглед формиране на родителска група за взаимопомощ. За това е поддържана стая за изчакване, наречена "Кът за родители", където те да могат да провеждат разговори в спокойна, неангажираща среда и да обменят информация помежду си по теми и проблеми, с които

се сблъскват при отглеждането на децата. Допълнително на всички желаещи родители е предоставяна възможност да участват и придружават децата си при провеждането на изнесени социализиращи мероприятия от екипа на Центъра, по време на които те имат възможност в свободна и емоционално позитивна обстановка да комуникират помежду си.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания- Търговище- Стараем са да привличаме в съвместна работа родителите на децата, получаващи подкрепа в Центъра!

Екипът на ЦСРИ реорганизира груповата работа в програми, със своя цел, дейности и очаквани резултати. Програмите включват дейности, които се базират на оценките на потребностите на децата и търсените нови възможности за развитие на всяко от тях. Бяха създадени и въведени в практиката нови ателиета и клубове, като „Български занаяти“, клуб „Красота и стил“, клуб „Двиготека“ и „Фотография“. През годината в тях, както и в традиционно провеждащите се ателиета и клубове „Какво могат моите ръце“, „Градинарство“, „Кулинария“ са проведени **45 групови занятия**. В груповите работи са взели участие общо 13 деца от ЦНСТ, приемни и биологични семейства.

Повишен е и броят на социализиращите мероприятия, като са проведени **два детски празника и три екскурзии** в различни места в България. Създадената през 2017 г. практика за съвместно провеждане на тези дейности с деца с увреждания и техни родители, получаващи услуги в ЦСРИ и деца без увреждания, настанени в ЦНСТ към КСУДС – Търговище продължи и през 2018 г.

През годината са проведени:

• 6 дневен поход до Рила, Пирин и Родопите. За децата с увреждания това е първото толкова продължително пътуване, първото посещение в пещера („Съевата дупка“), първото качване на лифт. По време на престоя им в Родопите децата са имали възможност да видят уникалната красота на Триградското ждрело, да се разходят до с.Триград, да разгледат отвън тайнствената пещера "Дяволското гърло".

- едnodневна екскурзия до гр.Габрово, етнографски комплекс „Етъра“ и Дряновски манастир "Св. Архангел Михаил".
- едnodневна екскурзия до гр. Варна с посещение на „Делфинариума“, магазините „Декатлон“ и „Джъмбо“. В магазините децата с увреждания са подпомогнати от служителите при боравенето с пари на касата и са поощрявани сами да минат през касата и да подадат необходимите банкноти. За първи път те са видели и ползвали ескалатор.

Тези съвместни инициативи са допринесли за социализацията на децата с увреждания, като те не са се чувствали изолирани, а пълноценно са участвали в дейностите заедно със своите връстници. От друга страна техните връстници без увреждания са развивали чувство за толерантност, като са им оказвали подкрепа.

Услуги за деца в риск и техните семейства

Центрове за обществена подкрепа- Търговище, В.Търново, Севлиево и Смолян – Работим целенасочено (индивидуално и групово) с деца и младежи, настанени в ЦНСТ!

Една от най-важните дейности, осъществявани от екипите на 4-ти Центъра за обществена подкрепа (ЦОП) през 2018 г. е подкрепата за деца и младежи, настанени в Центрове за настаняване от семеен тип.

През 2018 година специалисти на центрoвете са оказвали преобладаващо индивидуална подкрепа и консултиране на 52 деца и младежи, от които 2 – с увреждания.

ЦОП- В.Търново и ЦОП- Търговище са повеждали и групова работа с 51 деца от 5 ЦНСТ за деца без увреждания, съответно – 45 деца от 4 ЦНСТ във В.Търново и 6 деца от ЦНСТ в КСУДС-Търговище.

Основните направления, по които се предоставя подкрепа и консултиране на децата са:

Превенция на отклоняващо се поведение. Работа с деца с емоционални и поведенчески проблеми – 26 деца.

Това са деца, срещащи затруднения със спазването на правила и граници, конфликтни отношения с други деца и/или възрастни и противообществени прояви, затруднения в саморегулацията на емоциите, формиране на полова идентичност. Дейностите на екипите са били насочени в посока търсене на алтернативи за конструктивно справяне с конфликти и осъзнаване на последствията от собствените действия. Децата са били

консултирани да избягват агресивни интеракции в общуването си с другите и усвояване на асертивно поведение. Работено е за повишаване на личната отговорност за собствените постъпки, изграждане на умения за самоконтрол и промяна на нагласите спрямо извършването на противообществени прояви. Юношите са запознати и с мерките, предвидени в ЗБППМН. В резултат от оказаната подкрепа се отчита, че децата са развили ефективни поведенчески модели, осъзнават в кои случаи са застрашени да реализират неприемливо поведение и се стремят да не го допускат. Констатират също по-добри социални умения и стремеж да се справят по приемлив начин с решаването на конфликти.

По отношение на саморегулацията по време на консултациите децата се учат как да опознават реакциите на тялото при отделните емоции, овладяват упражнения, които да успокоят напрежението /диафрагмено дишане, драскане върху хартия, оцветяване, стискане на стрес – топка и др/. При по-големите деца се създава книга на чувствата, използват се емоционални карти в работата с чувствата. На децата се обяснява как да разпознава, да ли чувството, което изпитват в момента е реално или е нещо, което са изпитвали назад във времето. В резултат от проведената работа децата знаят как да реагират при повишени нива на емоционална реакция и използват наученото. Моментите, в които реагират познатия за тях начин- чрез вербална и физическа агресия, са много- по редки.

С по-големите момчета и момичета са провеждани разговори за интимността и различната сексуалност. Това намалява страховете и притесненията им, свързани с тези теми. Те се чувстват по-освободени в разговорите със специалистите и персонала в ЦНСТ.

Подготовка за осиновяване – 13 деца.

Специалистите са работили с децата за изясняване на същността на осиновяването и процедурата по осиновяване; изследвани са нагласите и психо-емоционалното им състояние по отношение на предстоящото им осиновяване. Някои от децата са настроени

позитивно, при други- все още връзката с биологичното семейство е много сила. Те задават различни въпроси и много се вълнуват. В тази връзка психолозите са предоставили пространство на децата за споделяне и обсъждане на всичко, което ги интересува. Екипите на Центровете са придружавали децата при провеждането на опознавателни срещи между тях и кандидат-осиновители от чужбина.

Направление "Превенция на насилието. Работа с деца, жертви на насилие" - 9 деца.

По-голямата част от децата са жертви на насилие в семейна среда. В тази връзка през годината им е предоставяна психологическа подкрепа за преодоляване на психотравмата от преживяното насилие, снижаване на тревожността, подобряване на отношенията с връсници и възрастни. Работата по тези случаи е изключително комплицирана и трудна предвид душевното страдание на децата, което провокира у тях ежедневни прояви на неприемливо, опозиционно и протестно поведение в средата на резидентните услуги и в средата на учебните им заведения. При по-големите момичета, които са били жертва на сексуално насилие от страна на баща или пастрок, се констатира промискуитетно поведение, чести бягства от резидентната услуга и неблагоприятно поставяне в риск от сексуална експлоатация. В тази връзка специалистите на ЦОП са работили в непрекъсната координация с екипите от резидентните услуги, Детска педагогическа стая и ОЗД с цел договаряне за предприемане на адекватни действия и подходи към децата.

В резултат от работата на екипите се отчита, че емоционалното състояние на децата е стабилизирано, те са интегрирали травмата от насилието и са върнали доверието си във възрастните и живота като цяло.

Реинтеграция в биологично семейство – 6 деца.

Работата с тях бе насочена към това да се запознаят с процеса на реинтеграция, ролите в семейството, необходимостта от спазването на правила в дома, развиване на умения за разпознаване на формите на насилие и към кого да се обърнат при нужда.

Подготовка за преместване в друга социална услуга и Подготовка в умения за самостоятелен живот – по 1 дете.

Групова работа

Екип от психолози и социални работници от ЦОП-В.Търново проведе над 120 групови занимания, обединени в две програми: „Приказкотерапия“ за деца до 12 години и „Умения за живот“ за деца от 12 до 18 години; екипът на ЦОП-Търговище и ЦОП-Смолян работеше съвместно с колегите си от ЦНСТ за деца без увреждания в реализирането на две други програми, част от стратегиите, включени в прилагането на модела на „Терапевтична“ резидентна грижа - „Терапия, базирана на приключения в дивата природа“ и „Отдых/забавления/изкуство/време/спорт“.

Както децата, така и специалистите от ЦНСТ оценяват позитивно ефекта от провеждане на програмите върху децата.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания в общините Смолян и Търговище- Активно търсим мнението на децата по важни въпроси, касаещи техния живот!

И през 2018 г. в центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания, управлявани от МСС –България, продължи целенасочената работа за търсене и включване на мнението на децата и младежите по всички въпроси, които се отнасят до техния живот в услугата.

Важен елемент в тази работа е проучването на мнението на децата за качеството на грижата в ЦНСТ, което се провежда ежегодно. През тази година беше избран подход, който цели да се получи информация за това, кои са важните за децата неща, определящи усещането им за благополучие и каква е тяхната гледна точка към различните аспекти на грижата в ЦНСТ. Друга част от въпросите са насочени към проучване на отношенията деца-персонал, както и на степента, в която се търси и зачита мнението на децата.

Проучването се проведе в края на годината в трите центъра за деца без увреждания /ЦНСТ за деца и младежи – Търговище, ЦНСТ за деца 3-12 г.- Смолян и ЦНСТ за деца и младежи 13-18 г. - Смолян/. То обхваща всички деца и младежи на възраст над 10 години /общо 21 деца/. Те участваха с голямо желание и интерес, отговаряха свободно, без да се притесняват да изкажат мнението си и да аргументират отговорите си, което може да се обясни с целенасочената работа през годината за търсене мнението на децата и включването им във вземането на решения.

Изброй 5 места, които те карат да се чувстваш добре /настаняване/

1. Като всички са щастливи
2. Като всички са заедно
3. Като всички се държат добре един с друг
4. Като всички сме заедно и не се разделяме
5. Като всички сме заедно и сме щастливи

Изброй 5 места, които те карат да се чувстваш зле

1. Като всички са зле
2. Като всички са зле
3. Като всички са зле
4. Като всички са зле
5. Като всички са зле

В ЦНСТ срещам по си в какво често

Изброй 5 места, където се чувстваш добре /настаняване/

1. В ЦНСТ с всички са щастливи и заедно
2. В приятел на ден - ТЕСТО
3. В училище с приятел ТЕСТО
4. На лагер с приятел и всички са щастливи
5. На лагер с приятел и всички са щастливи

Изброй 5 места, където се чувстваш зле

1. Като всички са зле
2. Като всички са зле
3. Като всички са зле
4. Като всички са зле
5. Като всички са зле

Резултатите показват, че децата се чувстват добре в ЦНСТ и имат **положителни преживявания, свързани с ежедневието в ЦНСТ, дейностите в него и общуването с възпитателите**. С приятни емоции свързват също проведените през годината лагери и походи, които са част от програмата „Терапия, базирана на приключения в дивата природа“.

Важно значение имат и **отношенията с родителите**, но тези отношения са амбивалентни - носят както усещане за щастие, така и на отрицателни емоции, когато срещите не се осъществяват или родителите не изпълняват обещанията си.

Взаимоотношенията между децата са много важни за тях и са източник както на положителни, така и на отрицателни преживявания. Те се чувстват добре, **„когато всички заедно се забавляваме, когато всички се държат добре един с друг, когато всички сме щастливи/**, но едновременно с това се чувстват зле от **„двуличие, лицемерие, обиди, предателство, когато не сме задружни, когато на никой не му пука за чувствата на другите, конфликти“**.

Това показва, че децата в ЦНСТ имат изградено чувство за принадлежност към групата, което играе важна роля за тяхното усещане за благополучие и собствена ценност и значимост.

Отношенията деца-персонал са много добри. Доказателство за това е, че на въпроса „Изброй 5 човека, с които ти е приятно да общуваш“, децата най-често посочват имена на членове на персонала. Преобладаващата част от децата описват отношенията си с възпитателите изцяло положително - **„интересуват се как се чувствам, какво правя в училище, изслушват ме, когато имам проблем и ми помагат, подкрепят ме, разбирам се с възпитателите“**. По важните и деликатни въпроси, свързани със здравето, секса, любовта, взаимоотношенията с връстници децата биха говорили и искали съвет от членове на персонала, което също говори за високата степен на близост и доверие между тях.

Силно впечатление прави, че важните за децата неща, които определят тяхното усещане за благополучие, най-често са свързани с отношенията между хората. При това те успяват да ги формулират много добре, което показва много добри умения за разбиране и назоваване на чувствата.

Възрастните вслушват ли се в твоето мнение/думи

Кое от следните е вярно за теб и възпитателите

- интересуват се как се чувствам ✓
- интересуват се какво правя в училище ✓
- ислушват ме, когато имам проблем и ми помагат ✓
- ислушват ме, когато имам проблем, но не ми помагат
- подкрепят ме ✓
- разбират се с възпитателите ✓

Кои са твоите най-големи проблеми на деня в ЦНСТ

Борба с болестта
 Мисля, че съм слаб
 Мисля, че съм слаб

Всички деца отговарят, че **могат свободно да изразяват своето мнение и то се зачита в повечето от случаите.**

Резултатите от това проучване дават ценна информация на екипите на ЦНСТ и на „Международна социална служба – България“ като доставчик на услугите с оглед работата за непрекъсната оценка и подобряване на качеството на грижата. Те показват, че в Центровете за настаняване от семеен тип, управлявани от организацията, качеството на грижата е добро, а моделът на „терапевтична“ резидентна грижа е прилаган последователно през годината и вече се забелязват положителни ефекти от прилагането му върху децата.

Друг много важен аспект на проучването е, че дава послание на децата, че те са важни, ценени развиващи се личности и така повишава самочувствието и самоуважението им и им помага да осмислят собствените си желания, умения, права и задължения.

Център за работа с деца на улицата- община Котел- Родителите са наш важен партньор!

Изключително важна част от работата в групите за образователна подкрепа на 3-4 год. деца в Котел и в с. Градец са дейностите, насочени към родителите.

Известно е, че установяването на отношения на доверие с родителите и активното им участие в дейностите с децата са от изключително значение за ефективността на всяка програма за ранно детско развитие. За изграждането на доверие към екипа много важна е подкрепата, която семействата получават за задоволяване на здравните потребности на децата. Ежеседмично медицински специалист посещава групите, следи за здравето и хигиенното състояние на децата, а при нужда консултира и съдейства на родителите за поддържане на личната хигиена на децата или за осигуряване на необходимото лечение. През годината на три семейства е оказано съдействие и придружаване за разрешаване на здравни проблеми на децата, като са осигурени консултации със специалисти и транспорт и придружаване до специализирано лечебното заведение.

Семействата високо оценяват оказаната им през годината материална подкрепа за задоволяване на базови потребности на децата. Осигурени са дрехи, обувки и лекарства на девет деца. Две от най-нуждаещите се семейства са подпомогнати за закупуване на дърва за огрев и поставяне на дограма, като средствата за това са осигурени по договор за безвъзмездно финансиране между МСС – България и организацията „Kids Care Charity“.

През цялата година се работеше за ограмотяване на две майки, като заниманията се провеждаха два- три пъти седмично по график, съобразен с тяхната ангажираност.

Екипът се стреми да въвлече родителите в обсъждане на развитието на децата, като ежедневно ги информира за осъществяваните с тях дейности, за трудностите и постиженията им. Ежемесечно се провеждат родителски срещи, в които екипът се допитва до мнението на родителите и ги информира за дневния режим, организацията на работа, правилата в центъра, развитието на децата, предстоящи събития и др. Дават се насоки за възпитателните подходи и начините за стимулиране на развитието им, а в някои от срещите се включва и медицинският специалист, който отговаря на конкретни въпроси на родителите, касаещи здравето на децата.

Родителите се включват в съвместни дейности с децата - канят се да наблюдават заниманията, предлага им се възможност да участват по време на образователните ситуации и игри, в разходки и посещения в музей с децата, включват се активно в ателиета, в подготовката и провеждането на празници. В седмицата на четенето всеки ден майки посещаваха групата и четяха приказки на децата. И през тази година продължи работата по музикалната програма „Музика в действие“, в която родителите и децата участват съвместно.

Активното включване на родителите в работата с децата допринася за развитието на техните умения за добра родителска грижа, променя нагласите им в посока разбиране на значимостта на образованието и развива способностите им да подпомагат развитието на децата си.

„Наблюдавано жилище“ за младежи в риск в общините В.Търново, Севлиево и Смолян – Развиваме и поддържаме добра практика за работа с младежи, напуснали услугата!

През 2018 г. пред трите „Наблюдавани жилища“ (НЖ), които организацията управлява, са преминали 13 младежи, напуснали резидентни услуги, основно Центрове за настаняване от семеен тип. Само 20% от тях са приети, след напускане на ДДЛРГ. През годината в трите услуги са приети 9, а са напуснали 8 младежи.

Средната възраст на младежите при приемането им в услугата е 19-20 години, а средният престой е 9 месеца.

За това време, с много малки изключения, младежите започват работа на постоянни трудови договори, надграждат и разширяват уменията си за самостоятелен живот и особено социалните си умения, създават нови контакти в общността, с което се разширява социалната им мрежа за подкрепа.

За една интересна и полезна практика споделя екипът на "Наблюдавано жилище", гр. Велико Търново. Тази практика е развита през последните 10 години и е свързана с проследяване и

подкрепа на младежи, бивши потребители на услугата. От една страна тази практика предоставя възможност да се проследи трайният ефект от социалната услуга относно уменията и справянето на младежите със самостоятелния им живот, а от друга - дава възможност за подкрепа и съдействие на настоящите потребители на Наблюдаваното жилище от тези, които вече живеят самостоятелно. Поддържането на тази добра практика през последните 10

Винаги има към кого да се обърнеш за помощ, стига да ЗНАЕШ КЪДЕ ДА ПОПИТАШ

години свидетелства и за изградената стабилна доверителната връзка с екипа на НЖ.

През последните три години броят на младежите, напуснали НЖ, които поддържат контакти с екипа на услугата се задържа и дори увеличава – за 2016 година това са 7 младежи, 2017г. - 9, а за 2018 г. - 10 младежи.

Младежите посещават офиса или поддържат контакт със социалния работник по телефон. Те търсят помощ и подкрепа, предимно свързана с намиране на нова работа или квартира /ползват в офиса местната преса и Интернет за преглед на публикуваните обяви, консултират се за осъществяване на връзка с евентуални работодатели и наемодатели/, търсят съдействие за продължаване на образованието си, информация за различни услуги, за изготвяне и помощ при попълване на документи, както и за оказване на емоционална подкрепа при житейски трудности и проблеми или вземане на важни решения.

Младежите търсят екипа не само при възникнал проблем или нужда от помощ, а и за да споделят как се чувстват, какво ново и интересно се е случило в живота им, какво са постигнали и какво планират занапред. Споделят своите лични истории, търсят съвет и разбиране, интересуват се от настоящите потребители в услугата.

В четири случая на новонастанени младежи в НЖ, бивши потребители съдействаха пред свои работодатели за наемането им на работа и ги подкрепяха в процеса на усвояване на трудовите им ангажименти и постоянство. Бившите потребители споделят, че са наясно какво е да се справяш сам и се чувстват полезни и ценени, имайки възможност да помогнат. Тези контакти стават предпоставка за сближаване на младежите и разширяване на приятелския им кръг. Те започват да излизат заедно през свободното си време, да си ходят на гости, да спортуват и не рядко да се подкрепят финансово помежду си.

2018

Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите

Екипите на услугите или отделни специалисти са участвали в:

- **123** дни обучения и професионални форуми- семинари, конференции и срещи за обмяна на опит

- **194** индивидуални и **53** групови супервизии

Деца и семейства в транс-гранична ситуация (работа в мрежата на Международна социална служба)

През 2018 година МСС – България има регистрирани **88 нови случая** на **93 деца** и **техните семейства** в конфликтна транс-гранична ситуация.

I. Работа по международни случаи:

Като член на мрежата на Международна социална служба МСС – България осъществява посредничество между български и чуждестранни социални служби и съдилища в няколко ключови области с международен елемент – закрила на дете в риск; родителски права и благосъстояние на семейството; международно отвлечане на деца и непридружени деца. Посредничеството се изразява най-вече в осигуряване на информация чрез предоставяне на социални доклади и психологически оценки за ситуацията на детето, родителите и семейството в проблематична транс-гранична ситуация.

През 2018 година за първи път се наблюдава намаляване на общия брой искания за съдействие отправени към МСС – България. През тази година има регистрирани 88 нови искания, за разлика от предходната 2017 година, когато е имало 93 новорегистрирани искания за съдействие.

1. Работа със съдилищата

Независимо от незначителното намаляване на общия брой новорегистрирани искания, продължава тенденцията на увеличаване на исканията за съдействие, отправени от българските съдилища (първоинстанционни и въззивни) по висящи съдебни производства, за предоставяне на социални доклади от чужбина чрез мрежата на Международна социална служба. През 2018 година МСС – България е получила общо **66 искания** (при 57 искания за 2017 година) от различни съдилища в страната за предоставяне на социални доклади от чужбина:

Районни съдилища (брой искания)		Окръжни съдилища (брой искания)
Софийски районен съд (12)	Айтос (1)	Софийски градски съд (9)
Варна (10)	Габрово (1)	Окръжен съд – Варна (2)
Разград (6)	Горна Оряховица (1)	Окръжен съд – Враца (1)
Исперих (4)	Казанлък (1)	Окръжен съд – Кюстендил (1)
Бургас (3)	Монтана (1)	Окръжен съд – Разград (1)
Дряново (2)	Сливен (1)	
Карнобат (2)	Чепеларе (1)	
Плевен (2)	Ямбол (1)	
Провадия (2)	Девня (1)	

През 2018 година МСС – България е предоставила общо **31 социални доклада** от **10 държави**, а именно: Германия (15 доклада), Испания (4 доклада), Белгия (3 доклада), Англия (2 доклада), Малта (2 доклада), Гърция (1 доклад), Австрия (1 доклад), Северна

Ирландия (1 доклад), Швейцария (1 доклад) и Холандия (1 доклад). Предстои да бъдат предоставени още 5 социални доклада от Испания, Англия, Белгия и Унгария.

По 8 от исканията МСС – България не е имала възможност да съдейства на съдилищата за предоставяне на социални доклади от чужбина, тъй като мрежата не е имала представителство в съответните държави (Франция, Беларус, Дания, Швеция и Австрия, където представителството на МСС беше затворено в средата на 2018 година).

По 5 от исканията, в хода на съдебното производство, е отпаднала необходимостта за представяне на социален доклад от чужбина, тъй като страните са постигнали споразумения, които са били утвърдени от съдилищата, а в един от случаите страната се е завърнала от чужбина и се е установила трайно да живее в България. За всяко едно от тези обстоятелства МСС – България е била надлежно информирана от съдилищата.

Във всички останали случаи, след първоначално отправеното искане за съдействие, МСС – България не е била ангажирана от съдилищата за предоставяне на социален доклад от чужбина, по неизвестни за нас причини.

Исканията на съдилищата за предоставяне на социални доклади от чужбина се отнасят основно до спорове от частноправен характер между родители по **Семейния кодекс** относно местоживее на детето, упражняване на родителските права, лични отношения, издръжка и заместващо съгласие за пътуване извън страната. Една от основните причини за наблюдаваното увеличение на исканията за предоставяне на социални доклади от чужбина по тези дела е новият подход на Върховния касационен съд за разглеждане и решаване на дела с международен елемент, инкорпориран в различни решения на съда по повод спорове между родители относно децата (местоживее, упражняване на родителски права и определяне на режим на лични отношения с детето). В тези решения ВКС застъпва тезата, че когато решаващият съд в България (първоинстанционен и/или въззивен) не е събрал информация под формата на международен социален доклад от социалната служба по адрес на родителя в чужбина, съдът е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила, тъй като става въпрос за доказателствена непълнота. При това положение постановеното съдебно решение следва да бъде отменено и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на решаващия съд, който да назначи изготвянето на социален доклад от социалните служба по местоживее на родителя в чужбина за установяване на всички обстоятелства от значение за преценката на интереса на детето – родителски капацитет, битови и социални условия, в които детето евентуално ще бъде отглеждано, осигуряване на образователните нужди на детето и т.н. (Решение № 34 от 21.03.2018 г., постановено по гр.д. № 3368/2017 г. на ВКС, ГК, IV г.о.)

През 2018 година МСС – България е ангажирана от Районен съд – Чепеларе в рамките на съдебно производство и по **Закона за закрила на детето** за прекратяване настаняването на дете в Център за настаняване от семеен тип и реинтеграцията в семейството на майка му в Северна Ирландия:

Мая¹ е родена през 2005 г. в България. Първоначално майка ѝ се е грижила за нея (бащата е неизвестен съобразно удостоверението на раждане на детето). Поради финансови затруднения майка ѝ се установява да живее и работи в чужбина, а грижата за детето е поверена на бабата по майчина линия. През 2015 г. Отдел „Закрила на детето“ установява, че бабата не е в състояние да полага адекватни грижи за Мая, поради което я настанява в Център за настаняване от семеен тип. Една година по-късно настаняването е прекратено от съда и детето се връща обратно при баба си. През 2017 г. Мая е обявена за национално издърване, тъй като е избягала от дома на бабата. Един ден по-късно момичето е намерено и спрямо него е осъществена полицейска закрила. След изтичане на срока на полицейската закрила Мая е настанена в професионално приемно семейство за спешна грижа с административна заповед. В рамките на съдебното производство за потвърждаване на наложената мярка за закрила „настаняване извън семейството“ приемното семейство се отказва да полага грижи за детето. Така Мая отново е настанена в Център за настаняване от семеен тип, но вече в друг град. Междувременно майката се установява в Северна Ирландия заедно със своя партньор. Тя твърди, че има стабилни доходи, подходящи условия за да отглежда на дъщеря си и подкрепяща среща. Майката подава молба до съда в Чепеларе за прекратяване на настаняването и реинтеграция на детето в нейното семейство в Северна Ирландия. За да може да прецени ситуацията и възможностите на майката да се грижи за дъщеря си в чужбина, Районният съд в

¹ Името на детето е сменено.

Чепеларе търси съдействие от МСС – България за предоставяне на социален доклад от социалната служба в Северна Ирландия. МСС – България се обръща към колегите от МСС – Обединено Кралство (тъй като Северна Ирландия е в рамките на Обединеното Кралство). МСС – Обединено Кралство осъществява контакт с компетентната социална служба по адрес на майката в Северна Ирландия и иска изготвяне на социален доклад, който да бъде предоставен на българския съд. По време на извършване на социалното проучване, ирландските социални работници имат нужда от допълнителна информация относно ситуацията на детето в България, която им е предоставена в рамките на няколко дни, благодарение на посредничеството и координираните действия на МСС – Обединено Кралство, МСС – България, Районен съд – Чепеларе и компетентната Дирекция „Социално подпомагане“ в България, която работи с детето. След преценка на всички факти и обстоятелства, включително и на предоставения от Северна Ирландия социален доклад, съдът прекратява настаняването на детето в Центъра за настаняване от семеен тип. Мая най-накрая се чувства щастлива заедно с майка си в Северна Ирландия, където семейството е подкрепяно и от местната социална служба.

2. Работа с органите за закрила на детето в България (Дирекции „Социално подпомагане и полиция“)

Втората голяма група случаи, по които МСС – България работи, се отнася до закрилата на деца в риск в трансгранична ситуация. През 2018 година МСС – България се е обърнала с молба за извършване на проверка или изготвяне на социален доклад по 11 случая, по които сме получили съдействие както от органите на полицията, така и от Дирекциите „Социално подпомагане“, включително под формата на социални доклади за детето, родителите или членове на разширеното семейство (7):

Гери е на 13 години и живее в България. Гери има по-голяма сестра, която живее в Германия. Сестра ѝ е споделила на социалните работници в Германия, че Гери е изложена на голяма опасност, тъй като употребява наркотици и е карана от майка си и нейния партньор да проституира в града, в който живее в България. Гери също била споделила на сестра си в Германия, че трябвало да получава поне 50 лева на ден от проституиране, иначе майка ѝ щяла да я бие. Сестра ѝ още споделя, че майка им планира да омъжи Гери за мъж от съседно село. Освен това, тя разказала на социалните работници, че докато била на гости в България през лятото на 2018 г., майка ѝ поскала от нея да се раздели с настоящия си приятел в Германия, за да бъде омъжена за друг човек – един турчин, който живеел във Франция и който бил обещал да построи къща, както за майката, така и за нея. По нейни думи, това бил третият опит на майката „да я продаде“. Така, по молба на немската социална служба, отправена чрез МСС-Германия, МСС-България предостави получената информация на компетентната Дирекция „Социално подпомагане“ в България с молба да извърши проверка на сигнала и да предприеме мерки за закрила на Гери, ако се установи, че нейният живот, здраве и благосъстояние са застрашени. След извършването на задълбочено проучване на случая от страна на Дирекция „Социално подпомагане“ стана ясно, че няма риск за живота и здравето на Гери, тъй като не са се потвърдили нито едно от твърденията на нейната сестра. Предположенията на българските социални работници са, че става въпрос за отмъщение от страна на сестрата към майка ѝ затова, че последната не одобрявала връзката ѝ със сегашния ѝ партньор в Германия. Получената информация е препратена на немската социална служба.*

II. Проблеми в работата по международни случаи:

На 25.05.2018 година влезе в сила Общия регламент относно защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО). По този повод МСС – България изготви Политика по отношение на обработването на лични данни във връзка с работата по случаи на деца и възрастни в трансгранична ситуация² и актуализира Декларацията-съгласие за обработване и трансфер на лични данни³, в съответствие с изискванията на този регламент, които могат да бъдат намерени на електронния сайт на организацията.

Независимо обаче от направите актуализации в работата по международни случаи, както и от оказаното през 2018 година съдействие от страна на органите за закрила на детето, трудностите на МСС – България, особено що се отнася до получаването на социални доклади от Дирекциите „Социално подпомагане“ остават. Това създава пречки за

² <http://iss-bg.org/bg/rabota-s-detsa-i-vazrastni-v-transgranichna-situatsiya/>

³ <http://iss-bg.org/bg/deklaratsiya-saglasie-za-transfer-na-lichni-danni/>

своевременното предоставяне на актуална информация от България за деца и семейства в риск, което на практика възпрепятства чуждестранните социални служби и съдилища да вземат решения за детето, така че да се осигури неговия най-добър интерес. Така се стига до необосновано и дълготрайно задържане на български деца, настанени в различни форми на грижа в чужбина, независимо че в България има близки и роднини, чиито желание, готовност и капацитет да поемат грижите за тях, са установени от съответните Дирекции „Социално подпомагане“ под формата на социални доклади.

III. Участие на МСС-България в инициативи, свързани с работата в мрежата на МСС

1. Общото събрание (International Council) на мрежата на МСС в Малта:

МСС – България участва в общото събрание на мрежата на МСС, която се проведе от 21 до 25 Май 2018 година в Малта. В рамките на форума участваха 73 членове на мрежата от повече от 50 държави от Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия. Благодарение на любезните домакини от МСС-Малта, участниците имаха възможност да се

срещнат с президента на Малта, г-жа Мари-Луиз Колейро Прека, както и със съпругата на министър-председателя на Малта, г-жа Мишел Мускат.

Среща на представителите на мрежата на МСС с президента на Малта

2. Среща с представители на Кралство Мароко:

На 28.06.2018 г., по покана на УНИЦЕФ България, МСС-България се срещна със съдии, адвокати и представители на Министерство на правосъдието на Кралство Мароко. По време на срещата беше представен дългогодишния опит на МСС – България в работата ни със съдии и социални работници в съдебни производства, в които участват деца, включително и работата ни по случаи с международен елемент, възможностите на мрежата на МСС за подкрепа на деца и семейства в трансгранична ситуация, както и бъдещи съвместни инициативи.

3. Проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“

През цялата 2018 година продължи работата на МСС – България като представител на мрежата на МСС по проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“, финансиран от Европейската комисия. МСС – България с подкрепата на генералния секретариат на мрежата на МСС, участва в разработването на подробен въпросник с цел създаване на онлайн платформа за трансгранично сътрудничество в рамките на

Европейския съюз. Въпросникът включва събирането на информация по прилагане на европейските регламенти в осем основни области: брачни въпроси, родителска отговорност, международно отвлечане на деца, издръжка, непридружени деца, закрила на търсещи убежище, международна семейна медиация и представяне на официални документи. МСС – България участва в разработването на въпросите, свързани с родителска отговорност, международно отвлечане на деца и международна семейна медиация. През 2019 година предстои разпространяване на въпросника с цел разработване на карта на наличните в ЕС услуги, които гарантират личните и семейните права на всеки, който среща трудности по различни въпроси в областта на международното семейно право.

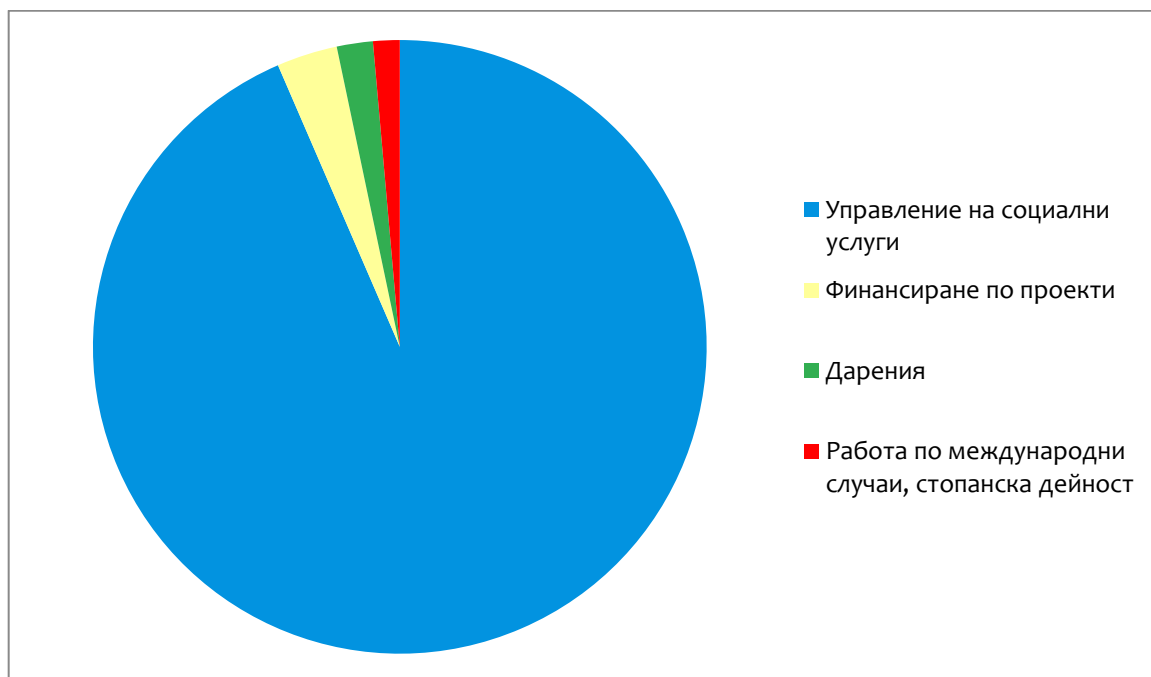
Адв. Миглена Балджиева

Ръководител на секция „Работа по случаи с международен елемент“ в МСС-България

Източници и обем на финансиране

През 2018 г. за всички дейности, изпълнявани от МСС-България, сме получили финансиране в размер на **2 185 825,41 лв.** Основен дял заемат държавно-делегираните дейности – 2 044 449 лв. (93, 5%), чрез управлението на социални услуги. Следва финансирането по проекти за постигане на конкретни цели – 70 743,91 лв. (3,2 %). Получените през годината дарения са 41 425 лв. (1,9 %), приходите от работа по международни случаи (23 894,68 лв.) и по фактури за обучения и супервизии, предоставени от фондацията (5 312,28 лв.) съставляват 1,4% (фигура 1)

Фигура 1. Източници на финансиране през 2018 г., представени като относителен дял от общото финансиране

Благодарим на всички наши дарители през 2018 г. , които подкрепиха децата и семействата, с които работим:

КОРПОРАТИВНИ ДАРИТЕЛИ	ЧАСТНИ ДАРИТЕЛИ
ИНТЕРАКТ КЛУБ СОФИЯ-ТАНГРА	АНОНИМЕН ДАРИТЕЛ
ДНЦ "ДА ДАРИМ УСМИВКА"	АНОНИМЕН ДАРИТЕЛ
АНГЛО-АМЕРИКАНСКО УЧИЛИЩЕ СОФИЯ	СОТИР РУМЕНОВ БОЯНОВ
БЧК	МАРКО ТОДОРОВ КАРАМАНОЛЕВ
ДАЙХМАН ТЪРГОВИЯ С ОБУВКИ ЕООД	СТАНИСЛАВ ЗАХАРИЕВ ГОЛЕВ
ФИКОСОТА	ЛУИЗА РУМЕНОВА ОЛЮШКОВА
СДРУЖ. "ОПЕРАЦИЯ ПЛЮШЕНО МЕЧЕ"	ДЕСИСЛАВА РУМЕНОВА ДИМИТРОВА
ПЛАТФОРМА "ПРИЯТЕЛИ ПОМАГАЙТЕ"	ГЕОРГИ БОЯНОВ ГРИГОРОВ
ХРИСТИЯНСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР	ЕВЕЛИНА БАНДЕВА
	ГРИГОР АТАНАСОВ